

Павлова Т.В.

ст. наук. співробітник

Одеський національний економічний університет

Котова І.М.

ст. наук. співробітник

Одеський національний економічний університет

(Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ЇХ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку економіки актуальним є дослідження шляхів трансформації суб'єктів господарювання з ціллю підвищення ефективності їх діяльності. Така трансформація можлива в результаті реструктуризації підприємств та формування на цій основі їх інвестиційного потенціалу. Сучасна ситуація в Україні потребує вирішення таких кардинальних та взаємопов'язаних проблем, як вихід з кризи і перехід до ринкових форм та методів господарювання. Реструктуризація підприємств передбачає комплексність змін сфер функціонування підприємства (правового статусу, організаційної структури підприємства, структури залученого капіталу, структури персоналу тощо.) Дуже низький рівень інноваційної продукції, не розвинені ринки технологій, патентів і наукових досліджень не створює умов для прискореного освоєння випуску нових видів конкурентоспроможної продукції, а продукція, що випускається, має високу собівартість і не користується достатнім попитом на ринку товарів.

У процесі вибору форм і методів реструктуризації підприємства важливо враховувати всі форми, що впливають на цей процес і, перш за все, аналіз зовнішнього середовища, в тому числі прямий і непрямий його вплив на підприємство, ринкову ситуацію, а також забезпечити ефективне управління всім комплексом проблем, що формують стратегію конкурентоспроможності підприємства. Вона повинна сприяти фінансовому оздоровленню підприємства, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, в цілому підвищенню ефективності виробництва. Реструктуризація повинна проводитись в два етапи: оперативна і стратегічна.

Задачами оперативної реструктуризації є: створення умов для інвестиційної привабливості підприємства; встановлення платоспроможності підприємства на даний момент; створення економічних та фінансових умов для стійкого фінансування підприємств у довгостроковому періоді та забезпечення конкурентоспроможності випускаємої продукції.

Доцільно проведення наступних заходів: впровадження нових прогресивних форм і методів управління; зниження витрат виробництва; проведення глибокої інвентаризації фондів; скорочення чисельності зайнятих; тимчасове припинення капітального будівництва; продаж надлишкового обладнання, готових виробів;

продаж незавершеного виробництва; реструктуризація боргових зобов'язань шляхом перетворення короткострокових заборгованостей в довгострокові кредити; модернізація основних фондів, заміна застарілого обладнання та інш.

Основною задачею стратегічної реструктуризації є: залучення інвестицій для підвищення конкурентоспроможності підприємств, закріплюючи його позиції на ринку товарів та продукції, поліпшення виробничої діяльності. У цьому процесі значне місце займає ефективне формування сприятливого інноваційно-інвестиційного середовища.

Інвестиційно-інноваційне відновлення виробництва повинно бути направлено на створення нових видів продукції і технологічних процесів, подальших ступенів обробки продукції, модернізації основних виробничих фондів і підвищення якості виробництва, що є основним шляхом ефективного освоєння науково-технічного прогресу за наявності великого виробничого апарату [2].

Слід відмітити, що стабілізаційним факторам у нашій країні не було приділено достатньої уваги. Український експорт не має сталої тенденції до зростання, носить сировинний характер, а держава постійними затримками з поверненням податку на додану вартість створює додаткові труднощі для експортоорієнтованих галузей та підприємств [3], [4].

Єдиного шляху реструктуризації не існує. На різних підприємствах в залежності від різних обставин цей процес відбувається по-різному. Необхідно виявити, які конкретно фактори визначають той чи інший шлях реструктуризації, які методи відповідають кожному шляху, які мають бути управлінські дії відносно управління цим процесом, науково обґрунтувати доцільність тих чи інших моделей реструктуризації підприємств [1].

Отже, тільки комплексний, системний підхід до проведення процесу реструктуризації дозволить прискорити підвищення конкурентоспроможності продукції, покращити інвестиційну привабливість підприємств і на цій основі, поряд з іншими заходами, підвищити ефективність функціонування економіки України, її життєдіяльність та конкурентоздатність.

Література

1. Терещенко О.О. Фінансові доміанти реструктуризації підприємств // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С. 82-90.
2. Вятрович О. Реструктуризація як важливий спосіб забезпечення життєдіяльності підприємств // Економіст. – 2011. - № 7. – С. 40-42.
3. Павлова Т. В., Котова І.М. Інноваційно-інвестиційні напрямки та роль промислового комплексу у розвитку національної економіки / Т.В. Павлова, І.М. Котова. – Одеса: «Атлант», 2017. – С. 110-111.
4. Ковальов А. І. Економічний розвиток регіону на основі активізації підприємницької діяльності: монографія / А. І. Ковальов, М. Д. Балджи, В. А. Карпов, І.М. Котова, Т.В. Павлова та інші. – Одеса: Атлант, 2014. – 178 с.